

23. Jun. 1845

FACTS

Date:

23. Jun. 1845

Page number:

Dagbog E, side 62-69

TRANSCRIPTION

Mandag 23 Juny. Basel

1 Fr 10 Sous Jeg har idag været i Bibliotheket,¹ hvor tillige en betydelig Samling af Billeder findes. Største Delen og i hvert Tilfælde den betydeligste Deel er af Hans Holbein;² der er deriblandt ganske mageløse Sager, saa som:

Ja, der er flere, men jeg har i Cataloget mærket dem, der især glædede mig, og vil kun her opskrive Perlerne. Saaledes blandt Tegningerne.

•65•

Af andre Kunstnere vil jeg her nævne:

[tilføjet i margin: endnu et Billed af Martin Schön fra Colmar. Kristi Fødsel; men det forstod jeg ikke ret at gaa ind paa, som ogsaa Holbeins Passionshistorie i 8 Feldter var mig besværligt.]

I morgen tidlig Kl 5 gaar jeg vel atter bort til Neufschatel og derfra videre til Genf. –

Jeg havde her saa sikkert •66• ventet Brev fra Hjemmet, men der var intet til mig. Maatte der dog ligge i Genf Efterretninger hjemmefra! Jeg begynder at blive ængstelig for mine Pengesager, da jeg synes, det huler saa stærkt i Guldatten, og Schweitz skal jo være saa dyrt at reise i. Med Guds Hjælp gaaer det vel.

– Grændsen mellem Frankrig og Schweitz passerede jeg igaar; den var betegnet ved en Pæl med [overstreget: et] to Klapper, een til hver Side; paa den ene stod Frankrig og på den anden Schweitz – det saae moersomt ud.

– Gæstgivergaarden her er ikke brillant men meget hyggelig. Ind til Gaarden er paa alle Sider aabne Svalegange, hvor Blomster og Træer i Baller ere opstillede. Under en af disse, lige for mit Vindue, risler Kildevæld ud mellem grønne Planter og falder i mange fine Straaler ned i en Steenkumme. Det hele er net, uden snorret, kjedsommelig Elegance.

5 Sous for at sye et Baand i den nye Hat.

•67•

Lad mig huske, at jeg har lovet at være i Mailand til den 6 July, hvilken Tid jeg her har opgivet som den yderste, da et Brev vilde træffe mig; det er dog rundelig regnet. [tilføjet i margin: husk! Jeg kunde ikke opgive Adresse længer end til Genf 8 Dage fra idag; men saalænge bliver jeg der jo neppe, saa Brevene gaa tabt.]

Kellers Reisekort over Schweitz 4 Franc 10 Sous

Diligencebillet til Neufchatel 14 –

Hvor skal dog Pengene komme fra, naar jeg kun har den tomme Skindbælg tilbage, og de gule, blanke Ærter er alle sprungne! – Kirken her er smuk udvendig, jeg var ikke inde i den. Paa den ene Side af Hovedindgangen er St Georg anbragt tilhest paa en Pjedestal og Lindormen, som han stinger med en lang Landse, har faaet en lille

Console for sin egen Mund. Tilsvarende er en qvindelig Figur i stort Gevandt ogsaa tilhest, men jeg kjender hende ikke. – Der kom en Franskmand til mig, en snurrig Karl, som gav mig en Mængde Douceurer for mit Sprog, jeg kan NB ikke sige 10 Ord i Sammenhæng, og med Hænderne paa Hjertet forsikrede han, at •68• han var uendelig smigret ved mit Bekjendtskab, jeg var i Sandhed den første Danske, han havde havt den Ære at tale med, o s v. Nu, da jeg løb hen paa Posthuset, kom han atter til mig, men da han nok mærkede jeg havde travlt, eller lod saadan, retirede han med et: bon voyage!

6 Batzen for Vadsk

½ Gylden gav jeg Tjenestepigen, for det var saadan en nydelig Pige, hvem den stygge Dialect her dog klædte ret kjønt. Hun var saamæn den venligste ved mig i Basel; hun kunde vel see paa mig, at et venligt Ord var ikke spildt paa mig; den gode Pige, selv var hun forknyt og fortalte mig at hun imorgen gik tilbage til sine Forældre i Bern, da hun her havde det ondt. Hvad mon hun hed? det kunde jeg dog gjerne have spurgt om. – Hun hed Magdalene; jeg glæder mig til at see flere saa kjønne Schweitzerpiger i deres nationale Dragt, skjønt ogsaa hun er net klædt. – O Gud! hvor forladt forekommer jeg mig at være, siden Rhoterts⁴ vendte til- •69• bage til deres Hjem; men tys! det er en Tanke, jeg ikke maa give Rum. Saa gjør jo et venligt Ord, et Blik saa godt. Hvorfor var der intet Brev til mig her? og nu træffer det mig vel slet ikke. Til Rom! der er Landsmænd.

Regning i hotel du Sauvage 7 Fr 50 Kreuz

for Omnibus igaar fra Banegaarden ½ –

Her brugte jeg den Guldpenge, som Mægler Aggersborg⁵ havde givet mig. Jeg burde det maaske ikke; men var det skammeligt, da jeg har saa lidt, da at benytte hans Gave paa denne Maade; det var dog et levende Brug af den, hvad nyttede den mig i Pungen til at see paa. Jeg fik for den: 23 Francs ÷ 3 Sous. –

Og saa var jeg da færdig i Basel. Prof Meisner⁶ søgte jeg ikke; jeg er underlig sky, en vane, jeg ikke kan komme ud af. Jeg er dog glad ved denne Omflakken; det er et nyt Liv for mig, der ikke tillader Tanken at dvæle ved, hvad der skal glemmes. Men kun engang imellem et venligt Ord, det trænger jeg til.

¹ Kunstsamlingen fra Universitetsbiblioteket i Basel udgør nu grundstammen i Kunstmuseum Basel.

² Hans Holbein den Yngre (1497/98-1543), tysk maler og grafiker.

³ Lucas Cranach den Ældre (1472-1553), tysk maler og grafiker.

⁴ Ægteparret Rhotert fra Ostercappeln nordøst for Osnabrück i Niedersachsen, som fulgte Lundbye på rejsen i dagene 12.-21. juni 1845.

⁵ Vekselmægler H.C. Aggersborg (1812-1895), onkel til vennen P.C. Skovgaard.

⁶ Antagelig den schweiziske botaniker Karl Friedrich Meissner (1800-1874).

1 Fe 10 Linn.

Mandag d. 3 Febr. Basid.

Jeg har idag været i Biblio-
theket, hvor tillige en betyde-
lig Samling af Billedes findes.
Hvort Liden og i hvert Tilfælde
den betydeligste Deel er af Klaus
Platbein; der er deriblandt gan-
ske magelisse Lagen, saasom:
Hansens Nordens Portraet i
Profil; han sidder og skriver,
i har for feet det stikket. Det
er et deligt Billede.

Frøken v. Offenburg. Blikket hele
sænkhet, den ene hånd frem-
strakt, en Deel Fuldpenge ved
Siden. Det er tegnet og modelleret
med en uoverensstemmende Finesse
og Maaslet i sig selv meget fint.
Hvort er malet endrin engang
med en lille Dreng, der er kal-
det Amor, ogsaa deligt, men
det første behager mig mere.
Platbeins Hone og to Børn.

Et deligt Maleri, Maaslet
ne næsten i naturlig Størrelse.
Hvort er den lille Pige dog
herligt opfattet, med saant
sin store, plump Mund.

Det er i det hele taget lig en
Glede at see hans Billeder, saa
ganske frie for al Smigren,
ganske beskrydligt opfattede
som de Mennesker vare, han
skulde male.

Ammerbachs Portræt.

Ja, der er flere, men gj. havi:
Cataloget medskot dem, der
især glædede mig, og vil him
her opskrive Perlerne. Saa
ledes blandt Tegningerne.

Borgmester Meyers, hans Ko-
ne og elskværdige Datter.
Denne Pige, saa lidt kjøn,
hav altid forekommet mig
saa magelig from og grin-
selig, og nu her at see Mot.
heims egen Tegning til dette
Klood, det var rigtignok
en Glæde. Min Glæde, at
det var blot Kloodet, her
ses hele Stilling er i Billedet,
efter Klokken at dømme,
ganske henrivende. O, I
Tommere, hvide Idealister! gaa
til denne Pige, hun er ikke
kjøn, men der er en From-
hed i hendes Maltning og
Udtryk, som afgrænser af.

ter træbe, ved at kaste alt det
tilfældigt mennerkelige bort.
Lad os dog blive ved jorden,
naar selv den evigt saa tro Speil
af Himlen. - Af Forældrenes
Kloster behager Fædrens
mig meest, skjøndt ogsaa
Moderen er deilig; men Fæ-
drens Gie er saa vidunder-
lig deilig tegnet her. Det er
sandelig tro Perlen, de tro
Kleantegninger.

Malheims eget Portrait

Scene af Bondetrigene ved Jæg-
lingen. Høstij men godt
tegnat og smukt gruppert.

En Deel Kloster af Malheims
Shingebeg, hvor blandt
isørlignelig deilige Læger.

Klans Frescobilleder af Dads
vingedend Leon, Boud stykker,
naar saa det afstillede ad
interim, og det Kleser
isørlignelig, at ji af dem
ingen i deres Nydelser havde.
Men desmere af de øvrige
som ji net. No g Mag hen-
gav mig til.

af andre Kinstere vil j her
sele:

Martin Luther og Catarina
v: Bona af Lucas Cranach.
To smukke smaa Portraetter.
Luther lader her til vore ien
junge Alder, end man saa
samligt sees ham frem til
eti.

Den hellige Margaretha med
Lindormen under Foden.
En gammel Alterfla. No.
vedt har et kjent Mønt
og det røde Drapperi er
smukt malet.

Et Mandshoved 1432. Et et
ganske dirligt Billede, og tilleg
ges af Nogle Kallbein.

Derunder ses der et smukt
Billede i naturlig Størrelse
med et klævet Skjæg, som
har Titians Navn. Det var
kjent, men om det var af
Titian selv er j ingen Mening
have om.

Enden et Billede af
Martin Luthers fra
Solmar. Kristi Fæl
ed; men det forestiller
ikke et alge. og paa
som ogsaa Kallbeins
Passionshistorie: 8. Fæle
ter som mig besværligt.

Imorgen tidligt kl 5 gaar j
vel atter bort til Kjøbsstedet
og derfra videre til Jernf.
Jeg haaber her saa s. Meget

erstatte Brev fra Kjærmødet,
men der var intet til mig.
Maatte der dog ligge i Jern
Efterretninger hjemme fra!
Jeg begynder at blive angstelig
for mine Pengesager, da jeg
siges, det koster saa stærkt i
Guldskatten, og Schweitz skal
jo være saa dyrt at reise i.
Med Julehjælp gaar det vel.

— Grensken mellem Fran-
krig og Schweitz passerer de
i gaar; den var betegnet ved en
Pæl med et to Klapper, en
til hver S. S. paa den ene
sted Frankrig og paa den anden
Schweitz — Det saae meget fint ud.

— Jæsthusgaarden her er
ikke brillant men meget hyg-
gelig. Ind til Gaarden er paa
alle Sider aubue Laaligange
hvor Blomster og Træer: Baller
er opstillede. Under en af
disse, ligesom mit Vindue, ses
Skildsvæld ind mellem grønne
Planter og palder: mange fine
Stræker ved: en Steerkumme
Det hele er nyt, indes snorret,
kjedommeligt Elegance.

B. Leri — for et stykke Tid: den mig klædte.

Lad mig ønske, at j. har løvet at
 være i Mailand til den 6. juli,
 der den 7. d. j. har har opgjort som
 den yderste, da et Brev vilde træffe
 mig i det der dag rimeligt regnet.

Kjellers Reiseret over Schweiz.

Biligencebillet til Neuchâtel.

Hvor skal de Pongere komme fra,
 naar j. kommer her den tomme Kind
 hety tilbage, og de gule, blanke Ar-
 ter er alle springne! —

Minde her er smukt indvendig,
 j. er ikke inde i det. Paa den
 ene Side af blodindgangen er
 St. Jörg antagel tilhøst paa en
 Bjedstak og Lidsdormer, som
 kan stinger ind en lang Land
 der, her faaet en lille Gornel
 for sin egen Mind. Tilværen
 der er en grindelig Tjæst i det
 Jevandt, ogsaa tilhøst, men j.
 Kjender hende ikke. — Der her
 en Franskmand til mig, en vint
 mig Korb, som gav mig en Mary
 de Laveuren for mit Sprag,
 j. kan NB ikke sige 10 Ord. Sam-
 menkæg, og med bløddene
 paa Hjertet forskædet har, at

j. kunde ikke opgive
 Addressen længere end til

Husk! 8 Dage

fra i dag.
 men saadanne bliver
 j. der jo neppe, saa
 Brevene gaa takt.

4 Franc 10 Linn.

14 — — —

han var uendelig smigret af
mit Bekjendskab, og var i Saad-
hed den først Danske, han havde
haat den Alre at tale med, osv.
Nu, da jeg løb hen paa Pastoratet,
hvor han atter til mig, men da
han nok mærkede, jeg havde travlt,
eller lad saadan, rettede han
med et: bon voyage!

6 Betægen for Vadsø

1/2 Jyden .. —

gav jeg Tjenestpigen, for det var saadan
en nydelig Pige, hvem den stuyge
Dialekt her dog kledte nok kjært.

Hun var saamæn den venligste
mod mig i Bønde; hun kunde vel
see paa mig, at et venligt Ord var
ikke spildt paa mig; den gode Pige,
selv var hun forskrækket og fortalte mig
at hun imorgen gik til Hage til sine
Foreldre i Bern, da hun her havde
det ondt. Klad man hun hee? Det
kunde jeg dog gjerne have spurgte om.

— Hun hed Magdalene; jeg
glæded mig til at see flere saa kjøn-
ne Schweitzer piger i deres nationa-
le Drægt Drægt, skjønt ogsaa
hun var med kledt. — Og ind! hun
forlede forkommer jeg mig at
være, siden Phatete sendte til

bage til deres Hjelm; men tops! det
er en Tanke, jⁱ ikke maa give. N^u.
Saa gjer jo et søndigt Ord, et Blik
saa godt. Hvorfor var der intet Brev
til mig her? og vi træffer i Aam^{en}
vel slet ikke. Til N^u. deres
Lands mænd.

Opvisning i Metet sin søn søge — 4 Fr 50 K^{un}g.
for Omvæltens i gaar fra Raadgaarden $\frac{1}{2}$ —

Aler brøgte jⁱ den Guldpenge, som
Mægler Aggersberg havde gi^{et} mig.
Jⁱ bindte det maaskee ikke; men
var det skamueligt, da jⁱ har saa
Løst, da at benytte hans Gave paa
somme Maade; det var dy^{et} et leende
Brug af den, hvad mig det den mig
i Tungen til at see paa. Jⁱ fik for
den: 23 Francs — 3 L^ois.

Og saa er jⁱ da færdig i Basel.
Prof Meisner sejt jⁱ ikke; jⁱ er
inderlig sk^{er}, en Vane, jⁱ ikke kan
komme ind af. Jⁱ er dog glad ved den
ne Omplakken; det er et nytt L^ois
for mig, der ikke tillader Tanken
at drøde ved, hvad der skal glem-
mes. Men kom engang imellem et
søndigt Ord, det trænger jⁱ til.